

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	11
KORONAWIRUS I STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE. WIELKA NIEWIADOMA ...	15

OBSERWATORIUM BEZPIECZEŃSTWA

PRZEGLĄD SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ: ASPEKTY GLOBALNE I REGIONALNE	25
Zachód jako całość dzieli się na trzy (27); Rosja trzyma się mocno (39); Tomasz Hobbes na Bliskim Wschodzie (43); Chiny: pierwsze wyboje w drodze na szczyt (45); Summary (49).	

NATO W ROKU JUBILEUSZU: KŁÓTNIA W RODZINIE CZY ŚMIERĆ KLINICZNA?	50
Kontekst geostrategiczny – klimat nadal się pogarsza (50); Współpraca polityczna – trochę dramat, trochę farsa (51); Współpraca praktyczna i operacyjna – <i>generally right on track</i> (57); Stosunki zewnętrzne NATO – tarcia z Rosją, Macedonia Północna u bram, a partnerzy w cieniu (60); Summary (63).	

WSPÓLNA POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY W 2019 R.: CZAS PIERWSZYCH OCEN	64
Uwarunkowania – głębsze podziały wewnątrz, narastający chaos na zewnątrz UE (64); Polityczny wymiar WPBiO – szukając znaczenia autonomii strategicznej (66); Wdrażanie PESCO i EDF: postępy i nieoczekiwane problemy (70); Aktywność operacyjna – zastój (pozorny?) (75); Summary (84).	

JEŹDŹCY APOKALIPSY NA HORYZONCIE: DZIAŁALNOŚĆ RADY BEZPIECZEŃSTWA W 2019 R.	85
Rozłam się pogłębia – rosyjsko-chińskie braterstwo weta (86); Gdy świat płonie (90); Tematycznie (92); Operacje pokojowe (94); Polska – wielkie zapowiedzi vs. mizerne możliwości (97); Summary (103).	

KONTROLA ZBROJEŃ I ROZBROJENIE W DZIEDZINIE JĄDROWEJ: 2019 ROK POD ZNAKIEM UPADKU REŻIMU INF	104
Załamanie architektury kontroli zbrojeń jądrowych (104); Reżim Nowego START – uzgodnione pułapy są przestrzegane, ale brak rozstrzygnięć co do jego przyszłości (108); INF przechodzi do historii (115); Summary (119).	

INTENSYWNOŚĆ I UMIEDZYNARODOWIENIE KONFLIKTÓW ZBROJNYCH W AFRYCE I NA BLISKIM WSCHODZIE W 2019 R.	120
Syria. Mniej intensywna wojna domowa (120); Afganistan. „Przegraliśmy wojnę w Afganistanie” (123); Jemen. Nowe konflikty i postępująca fragmentaryzacja kraju (124); Mali i Sahel – kontynuacja walk z dżihadystami i narastające konflikty międzyetniczne (128); Libia. Walki o Trypolis i rosnące umiędzynarodowienie konfliktu (132); Summary (137).	

TRANSFORMACJA ENERGETYCZNA A TRADYCYJNE ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO: TRENDY GLOBALNE I EUROPEJSKIE	138
Abqaiq – szok naftowy? Znaczenie tradycyjnych zagrożeń bezpieczeństwa energetycznego (139); W drodze ku transformacji energetycznej – efektywność energetyczna i OZE (145); COP25 i Europejski <i>Green Deal</i> – czyli w którym kierunku zmierzamy? (150); Summary (155).	

ŚWIAT W ROCZNIKU

GLOBALNE ZARZĄDZANIE GOSPODARCZE W DOBIE NIERÓWNOŚCI I NIEPEWNOŚCI	159
Gospodarka światowa 2019–2020: od stagnacji do (niewielkiego) ożywienia (160); Wyzwania zarządzania handlem światowym (163); Zarządzanie światowym systemem finansowym w warunkach niepewności (170); Wyzwania współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju i inkluzywnego wzrostu (173); Summary (176).	
UNIA EUROPEJSKA: CZAS DEFICYTU ZAUFANIA	177
Parlament i Komisja – nieufność otwarcia (177); Francja i Niemcy – nieufność jako kij w szprychach (182); Brexit – nieufność strukturalna (187); Stosunki transatlantyckie – nieufność jako chleb powszedni (193); Polska w UE – czas podejrzeń (195); Summary (202).	
STANY ZJEDNOCZONE: WIELKA POLITYKA W CIENIU IMPEACHMENTU	203
Sytuacja wewnętrzna – impeachment jako przejaw kryzysu politycznego w Stanach Zjednoczonych (204); Polityka zagraniczna – świat na uboczu, ale nadal pod kontrolą (211); Summary (221).	
ROSJA: W STRONĘ OBLĘŻONEJ TWIERDZY	222
Polityka wewnętrzna: zmiana bez zmiany, czyli Putin na zawsze? (222); Gospodarka: od stabilnej stagnacji do kryzysu? (229); Polityka zagraniczna: nadzieje na „pragmatyczną” Europę (234); Summary (241).	
EUROPA WSCHODNIA I KAUKAZ POŁUDNIOWY: DŁUGI CIENÍ ROSJI	242
Ukraina (242); Białoruś (247); Mołdawia (249); Gruzja (251); Azerbejdżan (253); Armenia (255); Summary (257).	
NIEMCY: W POSZUKIWANIU NOWEGO <i>MODUS OPERANDI</i>	258
Polityka wewnętrzna – między kryzysem <i>Volksparteien</i> a ochroną klimatu (258); Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa (262); Summary (270).	
GLOBALNY I REGIONALNY WYMIAR POLITYKI ZAGRANICZNEJ CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ	271
Pekin wobec USA, Rosji i Unii Europejskiej (271); Stosunki Chin z państwami koreańskimi i Japonią (276); Stosunki Chińskiej Republiki Ludowej z Filipinami i Wietnamem (282); Summary (291).	
CHINY NA BECZCE PROCHU? PROTESTY W HONGKONGU W 2019 ROKU I ICH PRZYCZYNY	292
Przekazanie suwerenności nad Hongkongiem Chińskiej Republice Ludowej (294); Pierwsze lata Hongkongu w Chińskiej Republice Ludowej (296); Polityczna sinizacja a rozwój lokalnej tożsamości (298); Protesty w Hongkongu w 2019 r. (301); Perspektywy relacji Hongkong–ChRL (303); Summary (304).	
BLISKI WSCHÓD: W POSZUKIWANIU NOWEJ RÓWNOWAGI	305
Amerykańsko-irańskie przeciąganie liny (306); Tureckie racje i aspiracje (318); Summary (324).	
AMERYKA <i>FIRST</i> W POLITYCE ZAGRANICZNEJ RP	325
Polska polityka europejska (326); Polityka bezpieczeństwa (331); Na Wschodzie bez zmian (334); Stosunki pozaeuropejskie (336); Summary (338).	

PANORAMA ROCZNIKA – 1989–2019 – BILANS TRANSFORMACJI

TRANSFORMACJA 1989–2019: SZKIC DO BILANSU	341
Transformacja polska... (342); ...i globalna (343); Bilans bardziej niż dobry (345); Liberalny porządek w odwrocie (346); Finał trzydziestolecia pod znakiem regresu (348).	
ROZWÓJ I POZYCJA NAUK ŚCISŁYCH W 30-LECIU	352
Wyzwania (355); Komercjalizacja (356); Słowo o humanistyce (357); Oceny (358); Towarzystwa naukowe (359); Summary (361).	
TRANSFORMACJA W POLSCE: FAKTY I MITY DOTYCZĄCE LAT 1990–2020 ORAZ SZANSE GOSPODARCZEGO DOGONIENIA USA I NIEMIEC PO ROKU 2020	362
Trzy rewolucyjne zmiany gospodarcze w świecie (362); Mity i fakty polskiej transformacji (364); Rozwój cywilizacyjny: tendencje w Europie i problemy w Polsce (371); Szanse Polski na gospodarcze dogonienie Zachodu pod względem PKB i bogactwa na mieszkańca (377); Summary (385).	
KULTURA W TRZYDZIESTOLECIU	386
Summary (399).	
TRZY DEKADY OBRONNOŚCI III RP: POLITYKA I STRATEGIA OBRONNA ORAZ POLITYCZNO-STRATEGICZNE KIEROWANIE SIŁAMI ZBROJNYMI RP ...	400
Polityka i strategia obronna w pierwszym ćwierćwieczu III RP (lata 1989–2015) (401); Polityka i strategia obronna w latach 2015–2019 (406); Polityczno-strategiczne kierowanie obronnością (408); Summary (414).	
BEZPIECZEŃSTWO POLSKI PO ZAKOŃCZENIU ZIMNEJ WOJNY. PRÓBA SYNTEZY	415
Summary (432).	
LOGIKA POLITYCZNYCH KONFLIKTÓW I ICH WYBORCZE MANIFESTACJE	433
Narodziny podziału postkomunistycznego (434); Nowe linie konfliktów (436); Rozkwit i zmierzch podziału postkomunistycznego (437); Narodziny nowych identyfikacji partyjnych (441); podział PiS–AntyPiS (443); Klimat polityczny roku 2015 (444); Wybory parlamentarne 2019 – ciągłość i zmiana (446); Summary (450).	
TRZYDZIEŚCI LAT ZMIAN W RZĄDZENIU W POLSCE PO ROKU 1989	451
Kontekst dynamiki modelu rządzenia w świecie demokratycznym (452); Panorama zmian w systemie rządzenia (453); Trzy główne etapy zmian w systemie rządzenia w Polsce po roku 1989 (462); Punkty krytyczne i sprawy najtrudniejsze w reformowaniu państwa (464); Bilans polskich doświadczeń reformy systemu rządzenia (465); Summary (469).	
DWA ŚWIATY: 1989–2019. POLSKA POLITYKA ZAGRANICZNA CZASU REWOLUCJI I CZASU NIEPEWNOŚCI	470
Summary (491).	
POLSKA W ŚWIECIE IMPERIÓW WIEDZY	492
Summary (499).	
KALENDARIUM WYDARZEŃ 2019	500
ANEKS: PAŃSTWA ŚWIATA – WYBRANE DANE I WSKAŹNIKI	521
SKOROWIDZ	560
ZESPÓŁ ROCZNIKA	571